

Kramér y u s o w n
Čís. k. Pražské Poštovské Noviny.

Roku 1789.

Čís. 13.



W Sobotu dne 26 Zářj.

Wáleční Příběhowé. Dworská Zpráva, List dwadcatý dewátý.



Neywysšší General nad celau armádu, Pan polnj Maršsalk swobodný Pan z Laudonu, na den 13 Zářj dáwa zpráwu, že náše armáda sšazsne přes řeku Sáwu přessla, a wyprazwuge wssěcky okološtogičnosti, gakž následuge:

Dne 10 toho w noci gedna částka přednjho haufu pod zpráwu Bnjžete Waldeka na lodjch přeplynula od Pozljwce až k Ostrožnicy, tu z lodj wystaupila, a hned wssěcky okolnj wrchy osadila. Mězy tjm gessně gij čtyřj pataliony a gijdný lid, krej přináležj k

wyssku Bnjžete Waldeka, odráhli k břehu Sáwy proti Ostrožnicy, a gak mile prwnj částka wrchy osadila, y tyto čtyřj pataliony byli na druhej stranu přeweženi. Wato hned náši zbigeli lodnj most, krejž druhého dne do 10 té rannj hodiny dohotowen byl. Po wybitém mostu táhla ostatnj částka přednjho haufu, za nj lid polnjho Maršsalka Laytnanta Graběte Koloredo, 10 patalionů granatyrů, wssěcken téměř gijdný lid, a pak celý tem (neb korpo) polnjho Maršsalka Laytnanta Mitrowského, tak že dne 12 ráno gijž 28 patalionů pěchoty, a 18 dywizj gijdy na Tureckém gruntu stálo.

Gessně

Gesťe toho dne wesskeren tento lid w gedné Kolonyi od Ostrožnice táhl dále do Turecké země až k Železníku, kdežto rozdělen byl we dvě kolony; přední hauf Rijnzete Waldecka zůstal w prawo, a ostatní tem w lewo; obom wssak tento lid poručeno měl na wrch tak řečený Dedina táhnouti.

Dne 11 toho nássi z nepřátel nezwiděli než toliko 5 mužů; dne 12 když táhli k wrchu Dedině, nespátřili ani gediného muže, až posléz přišel negaký počet dšlem gyzdných a dšlem pěšich Turků z Bělehradu, kteří pustiwšse se do potýlání s Grewenskými husary, dva z nich zastřelili, a 3 poranili.

Okolo třech hodin zpoledne neywtřšší částka nássi armády gíž byla na wrchu Dedině; v večer přitáhli gesťe mnozí bataliony pěchoty, a druhého dne ostatních 6 batalionů polního Maršalka Laynanta Alwinči, kdež sobě wesskeren lid polní ležení zarazyl.

Dne 13 ráno Pan polní Maršal lef Laudon wygel prohlidnauti celau stranu okolo Bělehradu. Nato weliký počet gíždy přeložil na wrch Wraču, a pomalu Turky z gednoho blížejšího přiwšší zahnal, kdežto se od přiwšzenj na způsob šanců redut nalézá.

Na wrchu Dedině, gakož y při patě té hory wyháněgi se šance as pro 6 batalionů, tak aby nássi gedni k druhým swobodný průchod měli, a při welkém cykanském ostrowu gest lodní most wybit.

Saukromné wogenšké Zpráwy.

Podlé této tedy nyní podotknuté dworské zpráwy nássi Páni Čtenáři náš

lezíte o tom zprawení gsau, že násse woysto, kterého se na gedenkřát sto tisíc mužů počítá, pod zprawau neywyšší násseho wjetežostlawného Wúdce a šediwého Šrdiny Laudona šťastně a bezzewššech překážek na Turecký grunt přesslo. Znamenitá perwnost Bělehrad gest tedy nyní ta hlawní wěc, o kteréž se mnoho důležitého psáti bude, a šťastně wybogowánj Bělehradu nepochybně wssacko rozhodne, zdali předce tato nyněgšší strassliwá wálka pro Turky k swému skončenj přigde, aneb zdali oni nássi auhlawnj nepřátelé dalššim wedenjnt wálky konečně z celé Ewropy zapuzeni nebudau. — O této důležitosti my nyní pro násse Pány Čtenáře wždy w plné obšširnosti psáti budeme, tak aby gim nižádný přiběh, a nižádná platněgšší okolostogičnost nevwšla. —

Cobyhom ostatně o nássi armádě, genž se celau mocý okolo Bělehradu položila, powědjti mohli, následugicý galk z saukromných tak y wčeyných listů wytažený obsah okazuje.

Prwnj saukromný list přišel nám do rukau w rěchto dnech pod dátum 10 zářj; w němž se prawj: Násse armáda dne 13 a 14 toho skutečně přes řeku Sáwu na Turecký grunt přegde. Bez dna částka této armády zůstane pro obzleženj Bělehradu, a s ostatkem, který se na 60 tisíc mužů zbrogných počítá, potáhne náš šediwý a slawný Ref Laudon proti neywyššimu Wezyrowi; nezbo on do Serwie táhne, a skutečně gíž s swau celau mocý v Bolaru stogj. Galkzewššech okolostogičnostj znamenáme, bezpochyby okolo 18ho až do dne 20 zářj přigde k hlawnj bitwě. Bůh žehney nássi

nassi zbrani, a pak máme swatý pokog k očekáwánj.

Giny list z Syrmie na den 11 zářj wwozuge nám w známost, že wálečný lid pod zpráwau Prynce z Ligne na den 6 toho slawné držel radowaný za wjtrězstwj, kteréz polnj Zbroynosta Hrabě Klerfě nad Turky v Mehadye obdržel. Strjlenj z nassich kusů wěrššim dylem obráceno bylo k předměstj ležjcýmu v wody a proti kasárnám neb kassehaužum okolo Bělehradu. — Prync Waldek má pod swau zpráwau přednj hauf k obleženj Bělehradu. — Sgednocená Vherstá a Slawonstá armáda má swé polnj leženj zaražené na dvě mile cesty mezy Katanicý a Belegessem. — V Zemljna stogj 40 patalionů pěchoty, a 83 dywizý gizdy, ku kterémuž woystu gessť pomalu přiráženo bude 18 patalionů pěchoty a 8 dywizý gizdy. V Panowce stogj 4 pataliony pěchoty a 3 dywizý gizdy, kterýž lid gessť (prý) 8 patalionů od polnjho Zbroynosty Klerfě na pomoc dostati má. — Dne 9 ráno Pan polnj Maršalek Laudon na malé lodce, mage při sobě myslwoce a pontonry, gel prohlížeti předměstj okolo Bělehradu.

Do dne 11 toho na sylnicy od Bělehradu k Widjnu bylo widěti nescjšný počet wozů, na kterýchž Bělehradstj obywatelé nepochybne swé dražšj moho witošti na bezpečněgšj mįsta odwáželi.

Giny opěť saukromný list z leženj mezy Zemljnem a Bělehradem na Turckém gruntu na den 12 zářj psaný dáwá nám tuto zpráwu: Dne 11 toho w noci přessli sme řeku Sáwu po wybě-

tém lodnjm mostu, a před rozedněnjm gíž 30 tisíc pěchoty a 16 tisíc gizdy krom dobrowolnjků, kterj gsau pod zpráwau Obrisselajtnanta Michaljewice, stálo w nepřátelské fragině. Dnes náš bogowný lid měl porýkánj s Turky, které za 8 pořád zběhlých hodin trwalo; od Bělehradu přitáhlo 12 tisíc spahů, kterj se do nassich Wurmserstých husarů a Lobkowstých dragonů wperili. Ale gaky měli prospěch: hanbu a škodu, nebo byli na hlavu poraženi a rozplásseni. Oni, gak powrchnj gde zpráwa, měli (prý) na 600 mužů ztratiti, a nassich toliko malá částka pobita gest. — Nášs nynj pořád oblecenj gsau w srdnatost a wdatnau mysl, nebo tak slyšsme, že neywyššj Wezýr s gedenkrát sto dwadceri tisíců na cestě gest, a we třich dnech v Bělehradu býti má. My stogjme proti němu připraweni k bitwě, a gak mile s njm hotowi budeme, Bělehradu nastane: auwe! a běda!

*) Gistý saukromný list z Widně, psaný na den 19 toho, prawj: než 7 dnj mine, vslyšsme o brozně bitwě, která w nyněgšich důležitostech newyhnutedlná gest; nebo Wezýr s celau mocý táhne do Serbie, a Laudon gest gemu perwnau zdj.

Na wálečném a cykánstém ostrowu, nedaleko Zemljna, nočnjm časem byla mįsta wyměřena pro zakládánj patryj, a z té přjčiny wssedko křowj a haustj wysekáno gest. Dne 5 toho Pan polnj Maršalek Laudon dal poručenj Genetálowi Mikowiny, který má zpráwu nad minyry, by on strz swůg lid mįsta wykázal, kdeby Turcy gaké mynye oko-

lo Bělehradu podkopané měli, tak aby nássi k té věci neyprwé ruku přiložiti mohli. Nassim welmi dobře powědosome gest, že Turcy celau tu stranu k Jazgodjnu při Bělehradu, kdežto nássi neysylnějši autoři činiti museli, podkopau magj.

Giný saukromný list na den 11 toho z Zemljna vwozuga nám w známost tyto paměti hodnějši věci: Ode dne 6 až do dneška Bělehradští Turcy byli co neytršši, a po ten celý čas neyslysseli sme na gegich straně ani té neymensši rány. Z nasseho obserwatoryum neb věže, z které daleko široko widěti můžeme, znamenali sme každodenně weliké množstwj wožů, genž z Bělehradu wygizděli, a gať se nám zdá, Bělehradští Turcy pomalu své klénoty pryč stěhuj. — Zde se neustále mluvilo, y z příprav tak sme pozorowali, že nasse armáda teprw 13 toho do nepřátelské země wtrhne; ale buď Pan polnj Maršsalek tomu nechťel, aby den vrčený k tažení prwé známý učiněn byl, aneb po wyzvědačích dostaly se zpráwy, dle kterých potřebi bylo časněgi na Turecký grunt wtrhnauti. Dne 10 tedy w noc Pan polnj Maršsalek Laytnant Prync Waldek přewedl přednj hauf do Serwie, a pak w následugicých dnech ostatnj wojsko také šťastně a bez překážky k Bělehradu postaupilo. — Dnes 11ho w večer budau se při lodnjm mostu proti cygánskému ostrowu slance zakládati, kteréž zeytra ráno giž k nálezitě obraně dohotoweny býti magj. Do toho mostu Bělehradští Turcy negsau w stavu střjleti, a protož nássi při dowáženj wálečných nástrojů k obležení

prachu a potravoy tjm bezpečnějši budau.

Gať za gistotu slyssime, Serastyer Abdy Bassa do dne 14 toho s 40ti tisícy bogowného lidu má býti v Bělehradu; zdali wišak y nowý Wezyr Kára Haceky s tak sylným počtem Turků přitáhne, gať mnozý toho dotworditi chťegj, dosawad se nic gistého newj. Mězy tjm smeyssime, že strz Serastjera, an rychlým krokem k Bělehradu táhne, nasse wojsko tak časně do Turecké země wtrhlo. — Podle wšech okološtogicnostj, které v nás tagně negsau, tak měř na oko se spatřuge, že nasseho Pana polnjho Maršsalka Laudona gediná žádost gest, než oblehne Bělehrad, by s Turky bitwu swesti moh., tak aby potom tjm wětšj mocý a sylni Bělehradu dobýwati w stavu byl. K tomu ale hroznému djlu žádného dne vrčiti nemůžeme, nebo Pan Maršsalek swůg au mysl tak mistrně tagiti vnij, že lze nejni, aby ho kdo wyzpytował.

W giném listu z Zemljna na den 12 zářj obsaženy gsau následugicý zpráwy: Přes řeku Sáwu na třjch místech lodnj most wybit gest, totiž v Bessanye, v Jakowy a v Poljwoce, předešlau noc nasse armáda dorazyla do Serwie. Pan Maršsalek Laudon wčera téměř celého dne prohlížel nepřátelské grunty. Tak k wčerejšiho dne pakáž geho král. Wyssenosti Arcykňžete Frantisska do Serwie odwezena gest. Wčera w večer přes tisíc dělnjků z Zemljna Bělehradskou branau táhlo do Serwie, kdež za řekau Sáwu na redutjch pracowati magj. Dnes před polednem Prync Waldek s swým přednjm haufem postaupil